

1922 - 2022

1

Historie

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

13. století - Měšťané Moravských Budějovic získali od moravských markrabat právo várečné. Znamenalo, že v okruhu jedné míle nesměl nikdo jiný vařit a šenkovat pivo, ani zakládat krémy.

1421 - Právo várečné měšťanům obnovil král Zikmund Lucemburský, když byly listiny při požárech zničeny.

1498 - Král Vladislav II. Jagellonský měšťanům právo várečné potvrdil.

1522 - Moravské Budějovice koupili od Jindřicha z Lichtenburka Valdštejnové.

1551 - První písemná zpráva o sladovně u příkré skály pod farou. Majitel Jan Jirů.

1557 - Zemským hejtnanem se stal Zdeněk Brtnický.

1562 - Jan Jirů prodal sladovnu Matěji Machovi.

1620 - Po bitvě na Bílé Hoře Valdštejnové o své majetky přišli. Moravské Budějovice koupil Hanibal ze Schaumburka.

1625 - Měšťané koupili od Šebestiána Vydra sladovnu s pivovarem.

1644 - Po smrti Hanibala přešly Moravské Budějovice a blízké okolní vsi na Rudolfa Jindřicha Schaumburka. Ten provozoval pivovar ve Vesce a nutil své poddané odtud odebírat pivo na úkor měšťanského pivovaru.

1677 - Pod záminkou nezaplacení dluhu byl měšťanský pivovar uzavřen.

1736 - František Václav, hrabě Wallis koupil moravskobudějovické panství od Marie Anny Leopoldiny ze Schaumburka, provdané hraběnky z Klenové.

1756 - Pivovar si pronajal František Václav hrabě Wallis.

1762 - Hrabě Wallis pronájem pivovaru prodloužil.

1768 - V dalších letech byl pivovar pronajímán sládkům vždy na šest let a to trvalo až do začátku 20. století.

1769 - Bylo vyrobeno 602 čtyřvědemích sudů piva, což představovalo 136 263 litrů.

1888 - Pivovar byl na šest let pronajat sládkovi Mořici Friedovi.

1901 - Správce pivovaru Karel Procházka žádá o provedení studny a větrného motoru.

1902 - Byla povolena stavba zděného továrního komína.

1903 - Přestavba pivovaru byla dokončena, zkolaudována a uvedena do provozu.

1905 - Pivovar byl pronajat sládkovi Ignáci Friedovi.

1914 - Přestalo se vařit pivo.

1918 - Při prohlídce pivovaru bylo zjištěno, že veškeré zařízení je rezavé.

1922 - Oficiální likvidace pivovaru.

1938 - Pivovar v Moravských Budějovicích kupuje Starobrněnský pivovar.

1939 - Byl zřízen sklad se stáčirnou láhvového piva. Správcem je Jaroslav Krejčířik.

1945 - Znárodnění. Z areálu bývalého pivovaru vznikl sklad zeleniny a ovoce.

1991 - Privatizace, dražba, nový majitel ZEMKO.

13th century - The townspeople of Moravské Budějovice obtain the right to brew from the Moravian margraves. This means that no-one else within a mile radius is allowed to brew and tap beer, or open taverns.

1421 - King Sigismund of Luxembourg restores the burghers' licence to brew after the original documents had been destroyed in a fire.

1498 - King Vladislav II of Hungary confirms to the townspeople their right to brew.

1522 - Moravské Budějovice is bought from Jindřich of Lichtenburg by the Waldstein family.

1551 - First mention is made concerning the maltings near the steep rock below the parsonage. The owner is reported to be Jan Jirů.

1557 - Zdeněk Brtnický becomes provincial governor.

1562 - Jan Jirů sells the maltings to Matěj Mach.

1620 - After the Battle of White Mountain, the Waldstein families lose their property. Moravské Budějovice is bought by Hanibal of Schaumburk.

1625 - The townspeople buy the maltings and the brewery from Šebestián Vydra.

1644 - After the death of Hanibal, Moravské Budějovice and its surrounding villages pass to Rudolf Jindřich Schaumburk. He already operates a brewery in nearby Vesce, and forces his new subjects to take beer from there, to the detriment of the municipal brewery.

1677 - Under the pretext of non-payment of debt, the burghers' brewery is closed.

1736 - František Václav, Count Wallis, buys the Moravské Budějovice estate from Marie Anna Leopoldina of Schaumburg, the married Countess of Klenová.

1756 - František Václav leases the brewery.

1762 - Count Wallis extends the lease of the brewery.

1768 - In the following years, the brewery is leased to brewers for six years at a time, and this pattern lasts until the beginning of the 20th century.

1769 - The brewery produces 602 four-bucket barrels of beer, which represented 136,263 litres.

1888 - The brewery is leased to brewer Moritz Fried for six years.

1901 - The manager of the brewery, Karel Procházka, requests the construction of a well and wind engine.

1902 - The construction of an industrial brick chimney is permitted.

1903 - Reconstruction of the brewery is completed. The building is approved and put into operation.

1905 - The brewery is leased to brewer Ignaz Fried.

1914 - The brewing of beer is suspended.

1918 - During an inspection of the brewery, it is found that all the equipment was rusty.

1922 - Official liquidation of the brewery.

1938 - The brewery in Moravské Budějovice is bought by Starobrněnský pivovar.

1939 - A warehouse with a bottling plant is established on the premises. The manager is Jaroslav Krejčířik.

1945 - Nationalisation. A vegetable and fruit warehouse is created on the premises of the former brewery.

1991 - Privatisation, auction, and the new owner becomes ZEMKO.

13. Jahrhundert - Die Bürger von Mährisch Budwitz erhielten von den mährischen Markgrafen das Braurecht. Es bedeutete, dass niemand sonst im Umkreis von einer Meile Bier brauen und ausschenken oder Tavernen eröffnen durfte.

1421 - König Sigismund von Luxemburg gibt den Bürgern das Braurecht zurück, nachdem die Urkunden durch einen Brand zerstört wurden.

1498 - König Vladislav II. Jagiellonian bestätigte den Bürgern das Braurecht.

1522 - Mährisch Budwitz wurde von Jindřich von Lichtenburg von der Familie Waldstein gekauft.

1551 - Der erste schriftliche Bericht über die Mälzerei beim steilen Felsen unterhalb des Pfarrhauses. Eigentümer Jan Jirů.

1557 - Zdeněk Brtnický wurde Landeshauptmann.

1562 - Jan Jirů verkaufte die Mälzerei an Matěj Mach.

1620 - Nach der Schlacht am Weißen Berg verloren die Waldstein-Familien ihren Besitz. Mährisch Budwitz kaufte Hanibal aus Schaumburg.

1625 - Bürger kauften von Šebestián Vydra eine Mälzerei mit Brauerei.

1644 - Nach dem Tod von Hannibal fielen Mährisch Budwitz und die umliegenden Dörfer an Rudolf Jindřich Schaumburk. Er betrieb in Vesce eine Brauerei und zwang seine Untertanen, ihr Bier von dort statt von der Stadtbrauerei zu beziehen.

1677 - Unter dem Vorwand der Nichtzahlung von Schulden wurde die bürgerliche Brauerei geschlossen.

1736 - František Václav, Graf Wallis, kaufte von Marie Anna Leopoldina von Schaumburg, der verheirateten Gräfin von Klenová, das Gut Mährisch Budwitz.

1756 - František Václav verpachtet die Brauerei an den Grafen Wallis.

1762 - Graf Wallis verlängert den Pachtvertrag der Brauerei.

1768 - In den folgenden Jahren wurde die Brauerei für sechs Jahre an Brauer verpachtet, dies dauerte bis Anfang des 20. Jahrhunderts.

1769 - Die Brauerei produzierte 602 viereinrige Bierfässer, was 136.263 Litern entsprach.

1888 - Die Brauerei wurde für sechs Jahre an den Brauer Moritz Fried verpachtet.

1901 - Der Brauereidirektor Karel Procházka beantragt den Bau eines Brunnens und einer Windrades.

1902 - Der Bau eines gemauerten Fabrikschornsteins wurde genehmigt.

1903 - Der Umbau der Brauerei wird abgeschlossen, genehmigt und der Betrieb aufgenommen.

1905 - Die Brauerei wird an den Brauer Ignaz Fried verpachtet.

1914 - Das Bierbrauen wird eingestellt.

1918 - Bei einer Inspektion der Brauerei wurde festgestellt, dass die gesamte Ausrüstung rostig war.

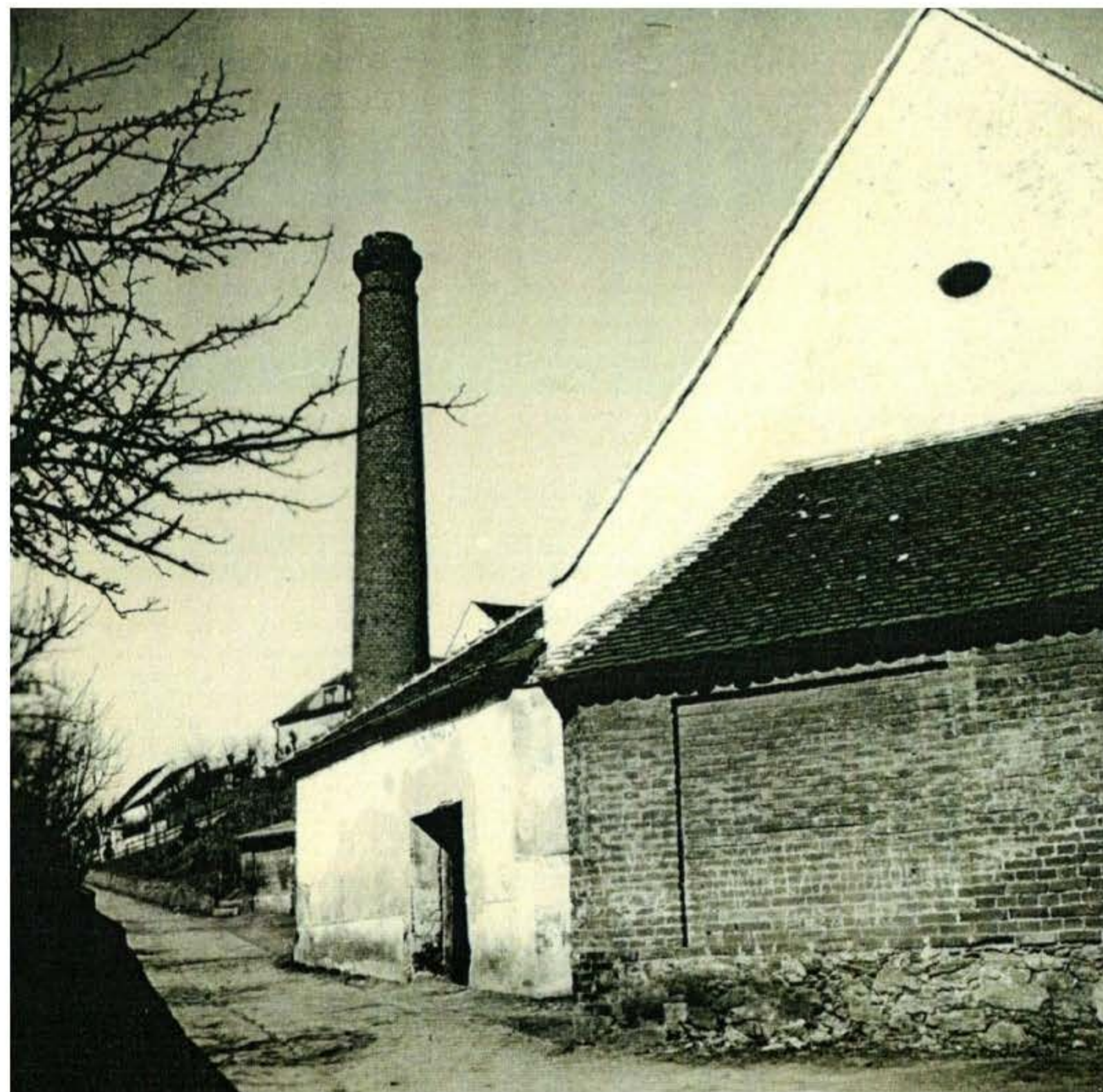
1922 - Offizielle Auflösung der Brauerei.

1938 - Die Brauerei in Mährisch Budwitz wird von Starobrněnský pivovar übernommen.

1939 - Ein Lager mit Flaschenbierabfüllanlage wird errichtet. Der Verwalter ist Jaroslav Krejčířik.

1945 - Verstaatlichung. Auf dem Gelände der ehemaligen Brauerei entstand ein Gemüse- und Obstlager.

1991 - Privatisierung, Versteigerung, neuer Eigentümer ZEMKO.

Měšťanský pivovar v roce 1913. Správcem pivovaru byl Ignác Fried. V následujícím roce se tu pivo přestalo vařit. Při prohlídce pivovaru v roce 1918 bylo zjištěno, že důsledkem odstávky je veškeré zařízení rezavé. Oficiální likvidace pivovaru se uskutečnila koncem roku 1922.

The Municipal Brewery in 1913. The manager of the brewery was Ignatius Fried. A year later, beer was no longer being brewed there. During an inspection of the brewery in 1918, it was found that all the equipment had rusted as a result of the shutdown. The official liquidation of the brewery took place at the end of 1922.

Städtische Brauerei im Jahr 1913. Der Brauereimanager war Ignaz Fried. Im folgenden Jahr wurde dort kein Bier mehr gebraut. Bei einer Inspektion der Brauerei im Jahr 1918 wurde festgestellt, dass die gesamte Ausrüstung durch die Stilllegung verrostet war. Die offizielle Liquidation der Brauerei erfolgte Ende 1922.

Pivovarský komín je prvním zděným továrním komínem v Moravských Budějovicích. Správce pivovaru Karel Procházka dostal povolení k jeho stavbě v roce 1902.

The brewery chimney was the first industrial brick chimney in Moravské Budějovice. The brewery manager Karel Procházka received permission to build it in 1902.

Der Schornstein der Brauerei ist der erste gemauerte Fabrikschornstein in Mährisch Budwitz. Der Brauereiverwalter Karel Procházka erhielt 1902 die Genehmigung zu seinem Bau.

